

Detaljplan för Älvsborg 1:47, Jokkmokks kommun

PLANBESKRIVNING

LAGA KRAFTHANDLING

HANDLINGAR

De handlingar som ni fått visar ett förslag till de förändringar som föreslås för området. Till förslaget hör:

Planbeskrivning (detta dokument, WSP 2023-08-14
Plankarta med planbestämmelse, WSP 2023-08-14
Miljökonsekvensbeskrivning, WSP, 2023-08-14
Granskningsutlåtande, WSP, 2023-08-14
Samrådsredogörelse, WSP 2023-06-20
Rennäringsanalys, WSP 2023-05-30
Dagvattenutredning, WSP, 2022-02-04
Trafikutredning WSP, 2021-12-09
Provgropsundersökning rapport, WSP, 2021-10-08
Fördjupad artinventering, Nordlund konsult 2021-08-24- uppdaterad 2021-10-24
Naturvärdesinventering, Nordlund konsult, december 2019, uppdaterad oktober 2020
Fastighetsförteckning

PLANPROCESSEN – UTÖKAT FÖRFARANDE

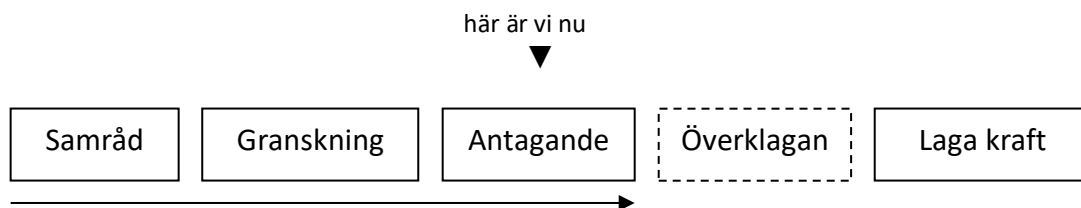
Program: start för planarbetet. Inriktning och omfattningen bestäms. Program kan ersättas av en aktuell översiktsplan.

Samråd: myndigheter, sakägare och andra berörda ges möjlighet att lämna sina synpunkter på planförslaget.

Granskning: planförslaget hålls tillgängligt för granskning. Det är sista tillfället att påverka förslaget.

Antagande: miljö- och byggnadsnämnden eller kommunfullmäktige antar detaljplanen.

Laga kraft: planen vinner laga kraft ungefär en månad efter antagandet om den inte överklagas.

Figur 1, Illustration av planprocessens skeden, markering visar var i processen planen befinner sig.

PLANBESKRIVNING

En planbeskrivning ska underlätta förståelsen av planförslaget. Det är en beskrivning av nuläget, förändringarna som föreslås samt konsekvenserna av dessa. Planbeskrivningen ska redovisa planens syften, förutsättningar och eventuella avsteg från kommunens översiktsplan eller planprogram.

SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syfte med planen är att pröva förutsättningarna av industriverksamhet för serverhallar inom området.

Tilltänkta planområdet omfattar fastigheten Älvsborg 1:47 med en ytareal på ca 100 ha. Planområdet är beläget ca 5 kilometer norr om centrala Jokkmokk och området är sedan tidigare oexploaterat och ej detaljplanelagt.

Markområdet utgörs i huvudsak av blandskog samt vissa inslag av våtmark. Marken är i privat ägo.

Fullt utbyggd beräknas den planerade verksamheten avsedd för datalagring/datacenterdrift inom planområdet omfatta cirka 175 000 m² byggnadsarea för serverhallar och växthus samt tekniska anläggningar. Även parkeringsutrymmen samt lastnings och lossningsutrymme för gods är tänkta att anläggas. Fastigheten nås via Trafikverkets väg 818 som i sin tur ansluter till E45.

För att möjliggöra etablering av verksamhet avsedd för datalagring/datacenterdrift är god elkraftsförsörjning en viktig förutsättning. Planen syftar även till att pröva vilken exploateringsgrad samt inom vilka delar av planområdet som är bäst lämpade för anläggningar.

Under planprocessen har särskilt påverkan på natur och rennäringen belysts. Säkra och tillgängliga tillfarter till området samt frågor som omhändertagande av dagvatten har också varit av särskild vikt att lösa innan planen antas.

Planen handläggs i enlighet med PBL 2010:900 regler om utökat förfarande.

PLANDATA

Lägesbestämning, areal och markägoförhållanden

Planområdet är beläget ca 5 kilometer nordost om centrala Jokkmokk och utgörs av skogsmark på fuktig, ibland blöt mark, med fläckvisa inslag av myr.

Planområdets totala areal uppgår till knappt 100 ha och innebär en ändrad markanvändning för del av området, varav ca 35 ha är utmärkt som

industrimark och ca 64 ha som allmän platsmark. Planområdet ansluts via Trafikverkets väg 818 som i sin tur ansluter till E45.

Figur 1, Översiktsbild över området, Vaikijaur 3:18. Röd markering visar ungefärligt planområde.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer och program

Kommunala planer att beakta.

Översiktsplaner

Jokkmokks kommuns översiktsplan, antogs i juni 2011. I översiktsplanen anges ingen utpekad markanvändning för det specifika området. I översiktsplanen belyses att utveckling av näringslivet är en prioriterad fråga och att kommunen ska verka för utveckling av infrastruktur och kommunikationer med minsta möjliga miljöpåverkan.

I översiktsplanen anges bland annat ”Genom att medverka till ett bra företagsklimat, att bidra till utveckling av befintliga företag och skapa goda förutsättningar för nya företagsetableringar ska antalet arbetstillfällen och antalet förvärvsarbetande öka och ett diversifierat näringsliv uppstå”.

Figur 2: Jokkmokks kommuns översiktsplan 2011.

Detaljplaner

Planområdet är inte planlagt sedan tidigare och gränisar inte heller till någon gällande detaljplan.

Kommunala beslut

Beslut om att ställa sig positiv till planläggning togs av samhällsbyggarnämnden 2020-01-30.

Detaljplanen upprättas med utökad planförfarande enligt plan- och bygglagen (2010:900) t.o.m. SFS

Behov av miljöbedömning

Enligt miljöbalken ska alla detaljplaner bedömas om det finns behov av en särskild miljökonsekvensbeskrivning. Det innebär att kommunen ska ta ställning till om ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra en

betydande miljöpåverkan. För att ta reda på det ska i princip alla förslag till detaljplaner genomgå en undersökning. Kommunen skall även samråda med länsstyrelsen i frågan.

Kommunen ska efter att undersökningen har genomförts ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Enligt miljöbalken ska ställningstagandet formaliseras som ett särskilt beslut.

Kommunen har vid genomförd undersökning kommit fram till att genomförande av planen kan medföra en betydande miljöpåverkan. Kommunen har genom ett avgränsningssamråd 2020-04-27, identifierat följande miljöaspekter som bör behandlas vidare i en MKB: riksintressen, naturmiljö, geologi/hydrologi, verksamhet eller åtgärder som kan antas medföra betydande miljöpåverkan, landskapsbild, påverkan på energikonsumtion.

Länsstyrelsen har 2020-05-26 tagit del av avgränsningssamrådet och delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande kan komma att innebära sådan betydande miljöpåverkan att en särskild miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning behöver genomföras. Länsstyrelsen bedömer att följande aspekter bör belysas särskilt:

- Beskrivning och naturvärdesbedömning av naturmiljön i området, förekomst av skyddade och rödlistade arter, påverkan på våtmarker och sumpskogar både inom området och närliggande områden.
- Om marken måste avvattas för att kunna bebyggas krävs tillstånd till markavvattning enligt 11 kap 13 § miljöbalken. Det behöver framgå om ett genomförande av planen kräver tillstånd till markavvattning.
- Då verksamheten som planeras i området uppges vara elintensiv bör även behov av ny elförsörjning och påverkan av nya kraftledningar beskrivas.
- Dagvattenhanteringen och till den hörande faktorer behöver behandlas och beskrivas i MKB:n.
- Rennäring; Planområdet ligger inom viktigt, tidigare oexploaterat vinterbetesområde. I närheten finns flera riksintresseområden som dels riskerar att påverkas av verksamheten, dels indikerar betydelsen av aktuell plats som betesmark.
- Det bör framkomma vilka tillkommande åtgärder såsom nya vägar, kraftverksledningar, upplagsplatser etc. som kan antas behövas.

Samhällsbyggnadsnämnden har 2021-01-28, beslutat efter samråd med Länsstyrelsen att planen bedöms medföra risk för betydande miljöpåverkan och att särskild miljöbedömning med miljöbeskrivning behöver genomföras.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är framtagen och har inarbetats i föreliggande dokument. MKB-dokumentet bifogas planen.

Förenlighet med 3, 4 och 5 kapitlen i miljöbalken, MB

Här beskrivs detaljplanens förenlighet med kapitlen i miljöbalken. Kapitel 3 och 4 innehåller riksintressen. Ett riksintresse är ett geografiskt område som är av nationell betydelse.

Kapitel 5 innehåller miljö kvalitetsnormer som anger den lägsta godtagbara miljö kvalitet som människan och/eller miljön kan anses tåla.

Riksintressen enligt 3 kap MB

Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga ur ekologisk synpunkt ska enligt Miljöbalken 3 kap. 3 § skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Planområdet omfattas inte av några riksintressen enligt 3 kap MB.

Riksintresse rennäring 3 kap 5§ MB

Planområdet är lokaliserad på berget Guohtsakoajvves sydvästsluttning, ca 1,4 km från Állojaur, inom Sirges samebys vinterbetesmarker nedan Odlingsgränsen. Planområdet omfattas inte av riksintresse för rennäring. Närmaste område av riksintresse för rennäringen är beläget ca 750 m sydväst om planområdet. Se figur 3.

Riksintresseområdet är ett utpekade rastbetesområde och hör samman med den flyttled av riksintresse som följer Lilla Luleälv. Rastbetesområdet och flyttleden är sammankopplade med ett större kärnområde av riksintresse benämnt Jokkmokk. Jokkmokk kärnområde är beläget mellan Vuollerim, Vajmat, Klubbudden och Jokkmokk, se figur 3, inom det område som nyttjas gemensamt för vinterbete av Jokkmokksbyarna. Enligt beskrivningen är detta ett kärnområde som besitter mycket goda betesmöjligheter tack vare sammanhängande lavrika barrskogar. Området korsas också av flera flyttleder mellan de olika årstidslanden och vid Jokkmokk utgör samhället en svår passage. Dessutom är Inlandsbanan och väg E45 norr om Jokkmokk en svår passage längs flyttleden.

Rennäringsanalysen innehåller en sammanställning av störningsstudier av påverkan på renskötseln från andra platser, där studien omfattar tamren i vinterbetesland.

Studierna visar att renar störs av olika typer av infrastruktur och mänsklig aktivitet, och att undvikelsebeteende i samband med till exempel kraftledningar, allmänna vägar, turistorter och bebyggda områden kan uppträda på ett avstånd av mellan 1–12 km,

Studierna visar också att renarnas reaktioner på tekniska ingrepp i hög grad påverkas både av djurens genetiska historia, tillvänjning och graden av mänsklig närvaro och aktivitet.

Till detta kommer även deras förhållande till andra ekologiska variabler i den dagliga miljön. Det är till exempel dokumenterat att undvikelseeffekterna är beroende av årstid och kön. Senvintern och kalvningstiden är de perioder som är mest känsliga för olika typer av störningar, men undvikelseeffekter har observerats under hela. Vajor och särskilt vajor med kalv är känsligare för störningar än sarvar. Samtidigt indikerar ett antal studier att goda betesförhållanden kan medföra att renarna är motiverade att uppsöka dessa beten, även om det finns vissa störningar där.

I vissa studier har man också kunnat påvisa en viss tillvänjningseffekt hos renar vad gäller mänsklig aktivitet och även att det i vissa situationer kan finnas faktorer som gör renen mer tolerant mot störningar. Det har till exempel observerats att renar i mitten av sommaren använder höghöjdsområden trots närvaron av vandrare, vilka de normalt undviker, detta för att undkomma insektsplågan och för att finna svalka.

I samband med de störningsstudier på renar och renskötsel, är det viktigt att beakta att störningarna visat sig avta med avståndet från störningskällan, och att olika renar är olika störningskänsliga. Det medför t ex att det inte är 100 % av en hjord med renar som uppvisar undvikelsebeteende på nära avstånd till en störningskälla. Av den anledningen mäter störningsstudier ofta hur stor andel av en grupp renar som undviker ett specifikt område på olika avstånd från en störningskälla. Övriga renar i den studerade gruppen använder således området som tidigare.

Planområdets påverkan på rennäringens riksintressen består av indirekt betesbortfall och påverkan på samebyns funktionella samband. Det indirekta betesbortfallet orsakas av undvikelseeffekter särskilt under byggfasen, när den mänskliga närvaron och aktiviteten inom planområdet förväntas vara hög. Det innebär under byggfasen att rastbetesområden och bete inom den svåra passagen inte kommer att kunna nyttjas lika ostört som tidigare.

Om undvikelseeffekter uppstår på de avstånd som anges i de sammanställda studierna, kan det indirekta betesbortfallet inom riksintresseområdet uppskattas på upp till tre kilometer från planområdet under byggfasen och på upp till 1,5 kilometer från byggnaderna under driftsfasen. Det innebär att rastbetesområden och bete inom den svåra passagen inte kan nyttjas lika ostört som tidigare under byggfasen.

Betesbortfall, såväl direkt som indirekt, leder ovillkorligen till en överbetning av något annat område, eftersom samebyarna i dagsläget inte har några reservbetesområden att tillgå. Undvikelseeffekter riskerar att göra flyttningen utmed flyttleden genom den svåra passagen än svårare. Planområdet gör passagen mellan gränsen till Slakka sameby och väg 97 än

mer trång och orsakar i realiteten fragmentering av både riksintresse- och betesområden. Det innebär också att det funktionella sambandet mellan kärnområdena, flyttleden och rastbetesområdena riskerar att påverkas negativt och orsaka merarbete för renskötarna.

Föreslagna skadeförebyggande åtgärder

Anläggningsfasen

- Genom att förlägga startpunkten för anläggningsarbeten till efter 1 maj, då renskötseln bedrivs ovan gränsen till åretruntmarkerna väster om odlingsgränsen, minimeras störningarna på rennäringens riksintresse under anläggningsfasen.
- För att minimera den direkta förlusten av betesmark ska den instängslade ytan begränsas till att endast omfatta ytor som inte kan nyttjas av rennäringen, antingen på grund av att betet redan gått förlorat eller att det av någon anledning skulle medföra risker för renar eller renskötare att befinna sig där.

Driftfasen

Den del av planområdet som är belägen närmast område av riksintresse för rennäringen (rastbete), består av Naturmark. Denna Naturmark är ett delvis dikat område beskogat med contortatall, som rimligen inte håller något högt värde för rennäringen. Lavförekomsten i tätbevuxna contortabestånd är liten och framkomligheten kraftigt försämrad för både renar och renskötare. Naturmarken skapar en stadigvarande buffertzona mellan rennäringens riksintresse och detaljplanens byggbara kvartersmark. Buffertzonen av Naturmark närmast rennäringens riksintresse är ca 250 m bred. Tillsammans med det närmaste avståndet mellan planområdets sydvästra gräns och rennäringens riksintresse innebär det att avståndet mellan rennäringens riksintresse och någon antropogen infrastruktur inom detaljplanens kvartersmark som lägst uppgår till ca 1 km.

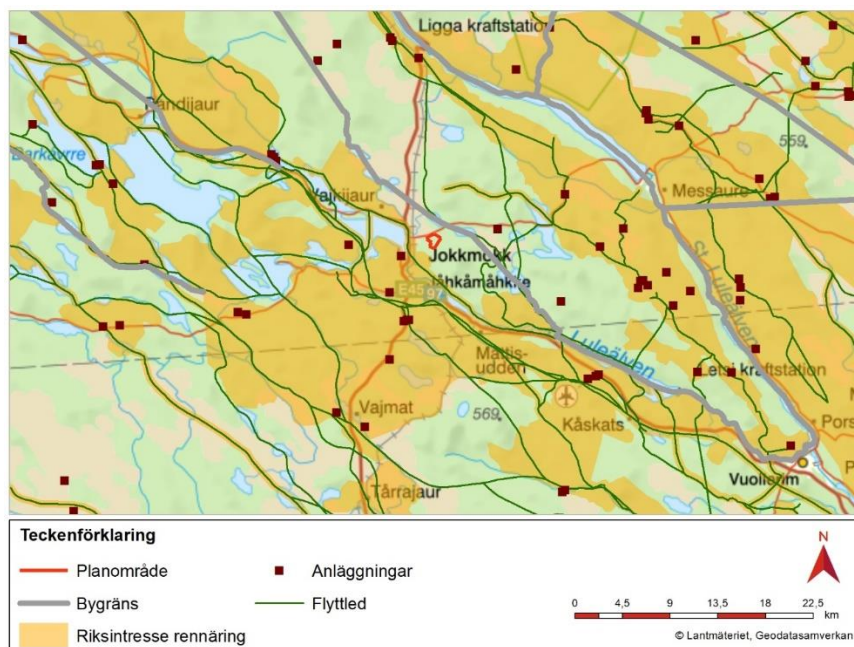
- Undvikelseeffekter kan minskas genom naturområdet – buffert för riksintresse rennäring som säkerställs i detaljplanen.
- Detaljplanen möjliggör en exploateringsgrad på 50 % inom kvartersmarken, vilket ytterligare bidrar till att minimera eventuella störningar på rennäringens riksintresse.

Beaktat att föreslagna skadeförebyggande åtgärder angivna ovan tillämpas bedöms planförslagets konsekvenser, för rennäringens riksintresse under den relativt korta byggfasen bli små.

Under driftstiden kommer den kvarstående mänskliga aktiviteten i och kring anläggningen att ha störst påverkan på rennäringen där undvikelseeffekterna bedöms att vara störst de första åren efter byggfasen. Därefter bedöms en viss tillvänjningseffekt hos renarna begränsa planförslagets påverkan på rennäringen över tid. Konsekvenserna bedöms även under driftfasen på sikt komma att bli små för rennäringens riksintresse.

Sammantaget beaktat detaljplanens utformning, resultat av störningsstudier, riksintressets värden, avstånd till områden för riksintresse samt ovan angivna föreslagna skadeförebyggande åtgärder bedöms planförslagets konsekvenser inte medföra påtaglig skada på riksintresse rennärning.

Figur 3. Riksintresse för rennärningen

Riksintresse kommunikation 3 kap. 8§ MB.

Planområdet är beläget längs väg 818 som västerut ansluter till E45. E45 ingår i riksintresse för kommunikation, 3 kap 8§ MB, se Figur 4. Vid korsningen E45 / väg 818 har trafiken från väg 818 stopplikt. Längs östra sidan av E45 går inlandsbanan. Avståndet mellan E45 och Inlandsbanan är cirka 70 meter, vilket begränsar utrymme för köbildning vid bomfällning.

Utrymmets längd innebär att det finns plats för två lastbilar med släp mellan järnvägen och E45:an. I nuläget passerar på inlandsbanan cirka ett godståg i vardera riktning per dag och sporadiskt under sommaren förekommer turisttrafik på banan med ett par avgångar per dag. Trafikverket har studerat möjligheterna att förbättra standarden på inlandsbanan. En upprustning av banan skulle kunna möjliggöra ett uppfyllande av Inlandsbanan AB:s målbild för framtida trafik på en upprustad bana. Enligt målbilden skulle järnvägstrafiken på den aktuella sträckan kunna utvecklas till att omfatta fem tåg i vardera riktningen per dygn. Av dessa skulle ett vara persontåg och fyra vara godståg.

Den planerade verksamheten inom planområdet bedöms innebära cirka 50 fordonsrörelser per dygn varav 5 % motsvarar tung trafik. Ökningen sker från mycket låga nivåer och trafikmängden kommer även fortsättningsvis vara begränsad. Då ökningen främst utgörs av biltrafik blir sannolikheten låg att köande fordonstrafik på väg 818 ska påverka framkomligheten på E45. Totalt bedöms utbyggnaden av planområdet gör att trafiken på E45:an

ökar med cirka 5 %. Även efter ökningen kommer E45:an vara en relativt lågtrafikerad väg.

I nuläget när både tågtrafiken på Inlandsbanan och fordonstrafiken på väg 818 är begränsad är sannolikheten att köande fordonstrafik på väg 818 ska påverka framkomligheten på E45 mycket liten. Ett genomförande av planen kan komma att innebära en ökning av fordonstrafiken på väg 818. Så länge tågtrafiken på den aktuella delen av Inlandsbanan är lika begränsad som i nuläget är dock risken för att detta i betydande omfattning ska påverka framkomligheten och trafiksäkerheten på E45 liten. Vid en utökning av tågtrafiken enligt Inlandsbanan AB:s målbild för framtida trafik på inlandsbanan ökar risken för köbildning ut mot E45 men sannolikheten bedöms som mycket liten.

Sammantaget bedöms ett genomförande av planen medföra en liten negativ konsekvens på riksintresse för kommunikation i ett kort och långt perspektiv och bedöms därmed inte innebära påtaglig skada på riksintresset kommunikation.

Figur 4. Riksintressen kommunikation

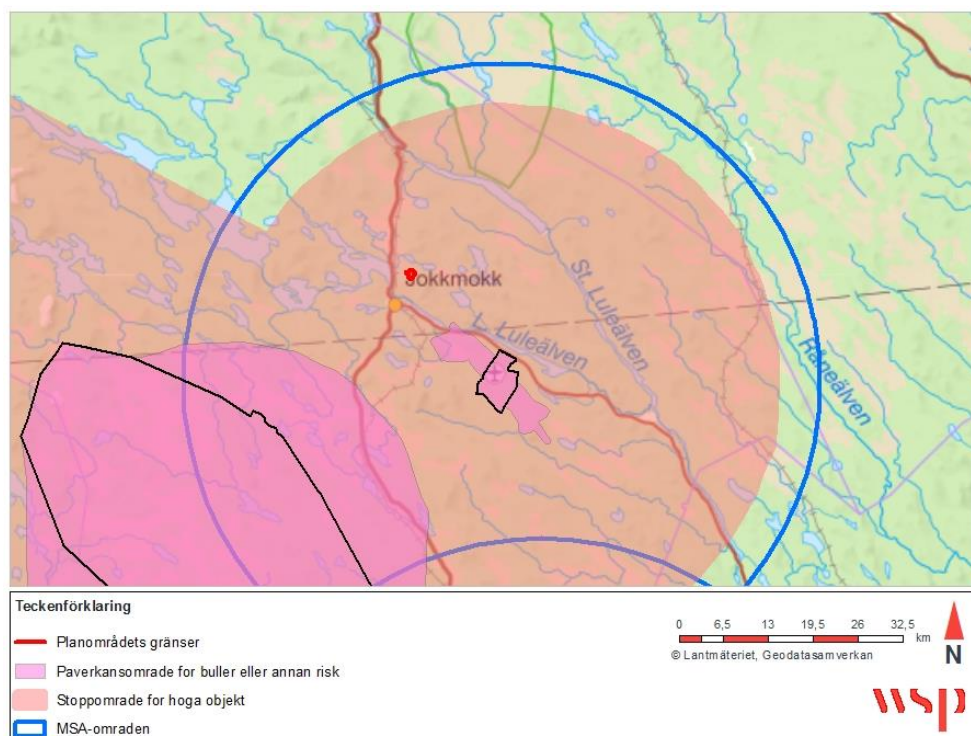
Riksintresse Totalförsvaret 3 kap. 9§ MB

Planområdet omfattas av riksintresse Försvarmakten enligt 3 kap 9§ MB, stoppområde för höga objekt samt MSA-område. Samtliga planer med högre objekt, exempelvis master eller kraftledningar, högre än 20 m belägna utanför sammanhållen bebyggelse kräver remiss till Försvarmakten. Inom MSA-område (Minimum Sector Altitude) kan höga objekt eventuellt uppföras om totalhöjden över marken inte uppnår de höjdbegränsningarna som gäller. (Försvarmakten 2019)

Planområdet är beläget på ca 300 m höjd över havet. I planområdets omgivning finns flera höjdpunkter. Ca 2,7 km sydöst om planområdet finns Guohtsakoajvve med en höjd på 506 m.ö.h. och ca 6 km norr om planområdet Bietsevarre på 447 m.ö.h.

Inom planområdet skapas förutsättningar för byggnation upp till 20 meter. Planens genomförande bedöms därmed inte beröra riksintresse för Totalförsvaret och stoppområde för höga objekt över 20 m samt MSA-område.

Figur 5. Riksintresse försvaret i förhållande till planområdet.

Samlad bedömning

Ett genomförande av planen bedöms medföra en liten negativ konsekvens i ett kort och långt perspektiv för riksintresse för rennäring samt för riksintresse för kommunikation och bedöms därmed inte medföra påtaglig skada på riksintresse rennäring och kommunikation.

För riksintressen för totalförsvaret bedöms den föreslagna tillåtna höjden för byggnader inom planområdet inte medföra någon konsekvens på aspekten i ett kort och långt perspektiv.

Riksintressen enligt 4 kap MB

Planområdet omfattas inte av några riksintressen enligt 4 kap MB.

Miljökvalitetsnormer enligt 5 kap MB

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel med syfte att förebygga eller åtgärda miljöproblem. En miljökvalitetsnorm anger de

föreningarnivåer eller störningsnivåer som människor kan utsättas för, utan fara för olägenheter av betydelse, eller som miljön eller naturen kan belastas med, utan fara för påtagliga olägenheter.

I dag finns det miljö kvalitetsnormer för:

- olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477)
- olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660)
- olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)
- omgivningsbuller (SFS 2004:675)

Vid tillståndsgivning enligt miljöbalken ska det säkerställas att tillståndet inte medverkar till att några miljö kvalitetsnormer överskrids.

För genomförande av planförslaget bedöms miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster vara relevanta, se avsnitt Geologi/hydrologi.

Planområdet tillhör avrinningsområdet ”Mynnar i Vaikijaure” (SE740158-167889) med en area om 16,8 km². Vaikijaure ytvattenförekomst omfattas av miljö kvalitetsnormer (MKN) för ytvatten beslutade år 2017 av vattenmyndigheten. Planområdet motsvarar ca 5% av avrinningsområdets yta som leds mot Vaikijaure. När naturmark exploateras med hårdgjorda ytor är en naturlig följd ett ökat dagvattenflöde och ökade föroreningshalter. Med syfte att fördröja och rena dagvattnet inom planområdet föreslås en systemlösning vilken utgörs av dagvattendiken (svackdiken/makadamdiken) i kombination med två dagvattendammar

Utifrån ovanstående föreslagna åtgärder bedöms planens genomförande inte medföra en risk att recipienten ska uppnå MKN.

Detaljplanen bedöms inte medföra att någon miljö kvalitetsnorm enligt miljöbalken 5 kap. överskrids,

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

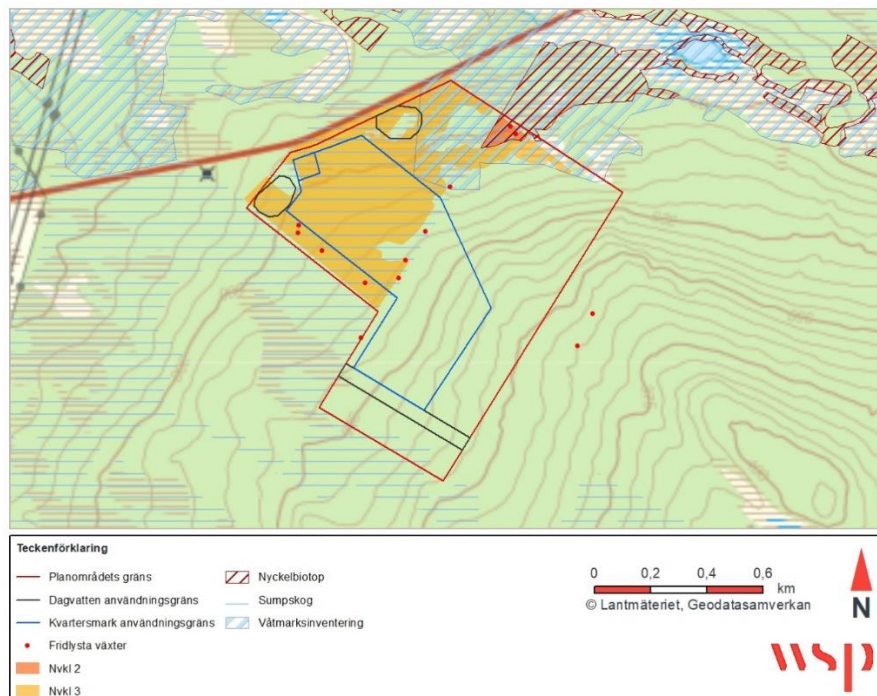
Naturmiljö

Mark och vegetation

Planområdet utgörs av skogsmark, där marken är fuktig med fläckvisa inslag av myr. I den sydöstra delen av området, som är relativt kuperat, finns planterad contortatallskog. Nordvästra delen av planområdet har sumpartad mark och skog som övervägande är olikåldrig och domineras av barrträd med inslag av lövträd. Hela området är påverkat av omfattande dikning med ett flertal breda och djupa diken som går genom området. En naturvärdesinventering utfördes i september 2019 där två naturvärdesobjekt identifierades, se figur nedan. Det ena objektet med naturvärdesklass 2, ca 0,8 ha, är en äldre lövrik gransumpskog med dominerande gamla granar och inslag av tall och björk. Död ved

förekommer samt riklig påväxt av hänglav och rödlistade arterna gammelgranskål (NT¹) och knottrig blåslav (NT) på stammarna. Området är enligt Skogsstyrelsen klassat som nyckelbiotop.

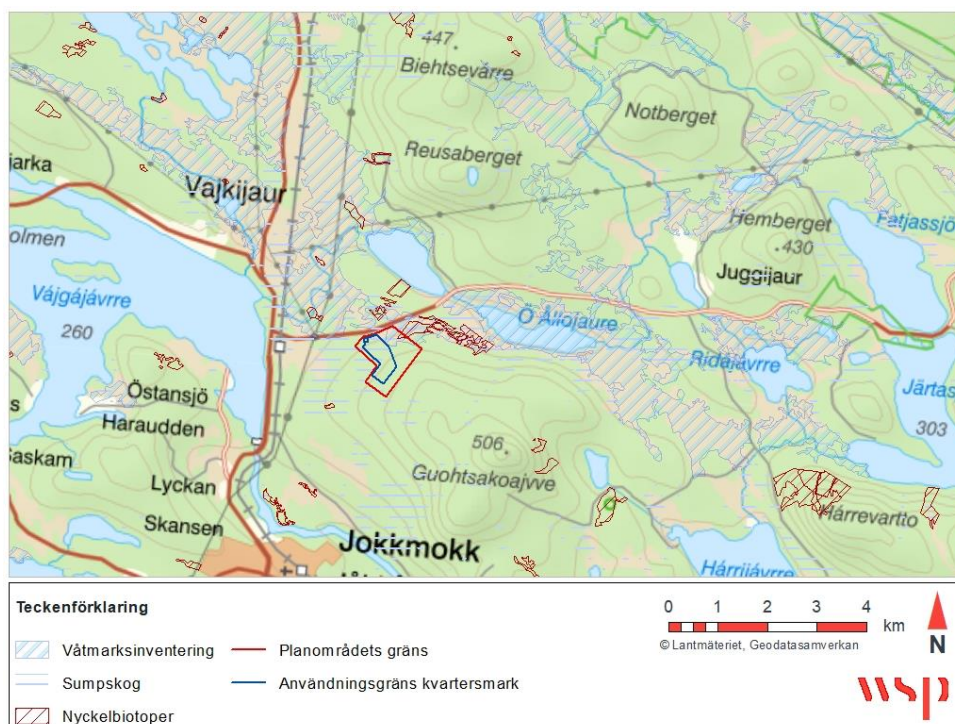

Figur 6. Naturvärden inom planområdet samt dess omgivningar.

Det andra objektet med naturvärdesklass 3, ca 32,8 ha, består av barrdominerad skog med lövinslag på fuktig till blöt mark. Den mosaikartade strukturen av skog övergår i myrskog och med fläckvisa naturskogsinslag och inslag av yngre skog och skog på torrare mark. Äldre senvuxna granar finns spridd och tämligen rikligt inom hela området, många med rödlistade arterna gammelgranskål (NT) och knottrig blåslav (NT) på stammarna. Andra naturvärdsarter som påträffats i området är revlumner (fridlyst) kolflarnslav (NT), violmussling (NT). Förekomsten av död ved är ringa och utgörs av kläna träd. Området är påverkat av mänsklig aktivitet i form av viss avverkning och omfattande dikning. Biotopsvärdet bedöms främst med tanke på förekomst av äldre senvuxna granar och tallar.

Inom planområdet finns ca 12 ha av ett våtmarksområde på totalt 54,2 ha på vilket identifierats vid våtmarksinventering. Våtmarksområdet är en del av ett större område av våtmarker som sträcker sig genom omgivningarna, se figuren nedan.

¹ Sveriges rödlista följer kriterier för rödlistning. Kriterierna syftar till att ge en prognos för arternas risk att dö ut, i Sverige. De arter vilka benämns rödlistade uppfyller kriterierna för Nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT), eller Kunskapsbrist (DD).

Figur 7. Översikt naturvärde i planområdets omgivning

Under sommaren 2021 gjordes en fördjupad artinventering av groddjur, fåglar, kärlväxter och fladdermöss inom området med fältbesök under vår/sommar.

Inga fladdermöss noterades vid inventering. Inga observationer av fladdermöss finns i Artportalen. Området har vid inventering inte bedömts utgöra någon betydande fladdermuslokal.

Inventeringen visade att väg diket vid planområdets södra avgränsning är lekplats för vanlig groda. Inom området har inga andra lekplatser för groddjur observerats. Inga observationer av åkergroda eller vanlig padda gjordes under inventering. Vanlig groda bedöms nationellt ha en livskraftig population och bevarandestatus bedöms god nationellt och regionalt. Inga småvatten som förekommer inom området bedöms ha kvaliteter för att fungera som lekområden. Området bedöms inte heller utgöra ett betydande övervintringsställe för grodor. Vandring till lekområde bedöms ske i väg diket. Enstaka grodor har påträffats inom området, främst i nordöstra delen av våtmarken, vilket tyder på att området används för födosök.

Figur 8. Lekområde för vanlig groda i vägdikey längs väg 818.

Artskyddsförordningens 4§ anger att alla vilda fåglar är skyddade. Vid inventeringen 2019 noterades inom inventeringsområdet arterna talltita (NT) och lavskrika (NT).

Vid fågelinventeringen 2021 noterades totalt 28 fågelarter, för noterade arter vilka anges i Artskyddsförordningen och/eller rödlistan.

Naturvärdesobjekten, visade på en något högre artrikedom med förekomst av ex tretåig hackspett (NT), talltita (NT), tofsmes och lavskrika. I områden med yngre skog förekom exempelvis grönfink (EN), taltrast, och gök.

Tretåig hackspett observerades vid inventering födosökande i utkanten av planområdet. Inga hackspår har observerats inom området, vilket talar för att häckning troligen inte sker i området. Planområdet har låg förekomst av död ved vilket är en viktig förutsättning för arten.

Fjällvråk observerades vid inventering födosökande över området på låg höjd. Planområdet utgör inte typiskt biotopval för artens häckningsperiod (Artfakta).

Järpe med kycklingar påträffades i contortatallskog vid inventering, dock utanför exploateringsplanerad mark. Arten påträffades även utanför inventeringsområdet, norr om väg 818. Omkringliggande biotoper likvärdiga.

Tjäder lever i förhållandevis skilda barrskogsmiljöer där sumpskog, myrkanter och snårig vegetation är av vikt under häcknings- och kycklingtiden. Inga möjliga spelplatser inom planområdet identifierades under inventeringen.

Orren föredrar öppna områden och undviker tätare skog. Miljöer viktiga för arten är öppna marker med stora inslag av ris. Orren spelar och har boet på öppna platser som myrar och hyggen (Artfakta).

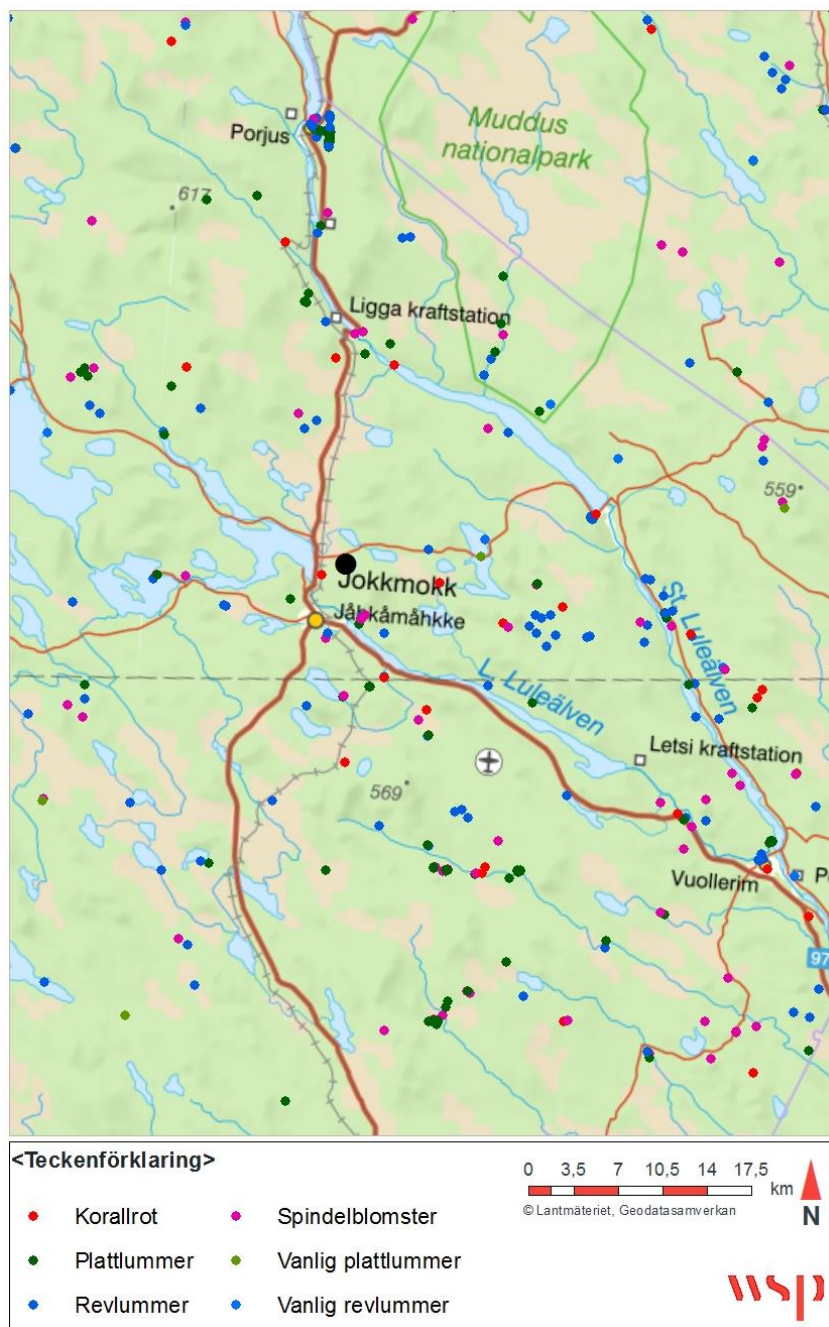
På nationell nivå anses grönfinkens bevarandestatus inte gynnsam och är listad som akut hotad (EN). Ett stort antal registreringar av grönfink har registrerats i Artportalen inom kommunen och länet. Ett revir av grönfink noterades i planområdets sydöstra del i contortatallskogen inom exploateringsplanerad del. Biotoper som utgör planområdet bedöms inte utgöra typisk biotopval för arten.

Vid kärlväxtinventeringen som utfördes i juni 2021 påträffades på spridda platser fridlysta växter. Inom planområdet identifierades mattlumner, revlumner och plattlumner. Revlumner förekommer frekvent.

Lummerarterna förekommer både inom den yta som planeras för exploatering och den yta som undantas.

Orkidéarterna spindelblomster och korallrot förekom även i relativt stort antal. Ovan nämnda arter är fridlysta enligt 8§ och 9§

Artskyddsförordningen men bedöms som livskraftiga (LC) enligt rödlistan. Korallrot och spindelblomster förekommer huvudsakligen inom den del av planområdet som planeras exploateras men spindelblomster har även noterats i delar som undantas exploatering. Vid inventering gjordes bedömningen att spindelblomster och korallrot bedöms finnas i ungefär samma utsträckning i omkringliggande fuktiga skogs- och myrmiljöer likvärdiga de som finns inom planområdet. Registreringar av berörda arter hämtade från Artfakta se figuren nedan.

Figur 9. Översikt av registrerade förekomster av fridlysta arterna korallrot, spindelblomster, plattlummer och revlummer i Artfakta de senaste 15 åren. Planområdet anges med svart markör

Detaljplanen innebär att ett större skogsområde kommer att tas i anspråk för industrimark. Ett område mot väg 818 sparas som (NATUR₁) buffertområde för riksintresse rennärning inom vilket område elledningar och diken får anläggas vilket också innebär att befintliga diket kan bevaras. Totalt planläggs ett område om ca 64 ha som allmän platsmark (NATUR₁) för att säkerställa att den delen av planområdet kvarstår som naturmark och buffertområde för riksintresse rennärning samt för fördröjning av dagvatten (Dagvatten₁) och (Dagvatten₂).

Delar av planområdet ligger inom sumpskog, vilken är starkt påverkad av dikning. Del av sumpskogen som är inom planerad exploaterad yta kommer att gå förlorad. Naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 2 ligger utanför exploaterat område och påverkas inte därmed inte direkt av exploateringen. Föreslagen dagvattenhantering bedöms inte medföra negativ påverkan på förutsättningarna för naturvärdesobjektet. Ett genomförande av planen bedöms därmed inte medföra en negativ påverkan på objektets betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på lokal nivå.

Den exploaterade ytan med hårdgjorda ytor kommer direkt att påverka ca 16 ha av det ca 32,8 ha stora naturvärdesobjektet med naturvärdesklass 3. Ett genomförande av planen kommer således att negativt påverka arealen med naturvärdesklass 3. Med syfte att kvarvara område av naturvärdesobjektet, som ligger inom (NATUR₁), inte ska påverkas negativt ska ingen körning eller upplag förekomma inom naturvärdesobjektet.

Det våtmarksområde som delvis finns inom planområdet undantas från exploatering och bedöms inte påverkas negativt. Föreslagen dagvattenhantering förändrar inte nuvarande avrinning av ytvatten från naturmark till området, se mer under kapitel för dagvatten. Ingen negativ påverkan bedöms därmed ske på det våtmarksobjektet.

Vägdiket längs väg 818 har vid inventeringen identifierats som lekplats för vanlig groda. Övervintring bedöms ske utanför inventeringsområdet. Skyddsåtgärder föreslås för att minska risken för negativ påverkan på lekplatsen vid anläggning av anslutande väg med vägtrumma från väg 818 in till planområdet samt för separat utrymningsväg. Om föreslagna skyddsåtgärder vidtas vid ett genomförande av planen bedöms inte nationell eller regional bevarandestatus för vanlig groda påverkas negativt. Planen bedöms därmed inte medföra ett behov av dispens enligt 15 § Artskyddsförordningen. Föreslagen dagvattenhantering medför att en dagvattendamm skapas i närhet till vägdiket. Dammen bedöms kunna skapa lämplig miljö för groddjur även inom planområdet då vatten till denna damm föreslås endast bestå av vatten som avleds från naturmark.

Exploateringen av planområdet innebär en negativ påverkan och förlust av vissa häckningsplatser. Inom delar av planområdet som undantas exploatering samt inom närområdet finns likvärdiga biotoper vilket bedöms medföra att berörda fågelarter bör finna andra häckningsplatser vid kommande häckningar. Mot bakgrund att likvärdiga biotoper vilka utgör lämpliga häckningsplatser för järpe finns i omgivande miljö samt att förekomst av arten noterats norr om väg 818 görs bedömningen att bevarandestatusen för järpen på lokal nivå fortsatt kommer att vara god. Det är dock viktigt att ingen avverkning sker under häckningstiden. Omkringliggande mark utanför planområdet bedöms även erbjuda liknande miljöer för tjäder. Exploateringen av planområdet bedöms därav inte påverka artens bevarandestatus lokalt.

Revir noterades för grönfink i contortatallskog. Likvärdiga områden bedöms finnas i stor skala både inom ej exploaterat område av planområden, och i större utsträckning utanför planområdet. Arten bedöms inte påverkas nämnvärt av planerad exploatering, förutsatt att arten inte störs under häckning.

Planerad verksamhet bedöms kunna innebära ca 50 fordonsrörelser per dygn. Den ökade trafikmängden bedöms sannolikt inte bidra till att fåglar undviker planområdet. Bevarandestatusen bedöms dock fortsatt som god då likvärdiga habitat finns i stor utsträckning i omgivningen.

Vid utformning av planområdets kvartersmark har avvägningar gjorts för att undvika påverkan på våtmarken i öster samt avrinningsstråket i söder. Föreslagen exploatering av planområdet innebär en direkt påverkan på 2 av 4 förekomster av revlumner, och för 4 av 6 identifierade förekomster av spindelblomster samt den enda identifierade förekomsten av korallrot. Arternas bevarandestatus lokalt och regionalt bedöms inte påverkas negativt. För att undvika påverkan på övriga förekomster av revlumner och spindelblomster ska ingen körning eller upplag av massor förekomma inom naturmark som undantas exploatering. Dispens från Artskyddsförordningen avses sökas för förekomster av lumner, spindelblomster och korallrot vilka bedöms påverkas av planerad exploatering. Till kommande dispensansökan föreslås som skadeförebyggande åtgärd att spindelblomster och korallrot flyttas till naturmarken nordväst om planområdet där andra exemplar av arterna växer.

Sammantaget bedöms planens genomförande, förutsatt att nedan föreslagna skadeförebyggande åtgärder vidtas medföra en liten negativ konsekvens för aspekten naturmiljö på kort och lång sikt.

Inarbetade skadeförebyggande åtgärder

- Kvartersmark har anpassats för att i mesta möjliga mån undvika negativ påverkan på identifierade skyddade arter.

Föreslagna skadeförebyggande åtgärder

- Inget anläggningsarbete får utföras i lekområdet för grodor under lekperioden, vanligtvis maj-augusti.
- Ingen negativ påverkan i lekvattnet för grodor får ske i form av exempelvis körning i lekvattnet, bortledning av vatten eller förorening av vattenmiljön, under lekperiod för grodor.
- Byggstängsel bör sättas upp kring lekområdet för grodor med syfte att undvika att maskiner av misstag kör i lekvattnet.
- En grodbarriär/stängsel bör sättas upp runt anläggningsarbeten om sådant arbete sker nära lekområden/vandringsväg, för att förhindra att grodor av misstag hamnar i grävda hål och kommer till skada.
- Vid utformning av infart till planområdet bör utformningen ta eftersträva att minska påverkan på lekvattnet tillika vägdiket.

- Avverkning inför byggnation eller andra störande åtgärder ska ej förekomma mellan 1 maj och 30 augusti med hänsyn till eventuellt häckande fåglar på platsen.
- Ingen körning eller upplag för massor ska förekomma utanför mark som ska exploateras för att undvika skada på naturvärdesobjekt samt fridlysta arter.
- Flytt av korallrot till del av planområdet som undantas exploatering föreslås vid ansökan om dispens från Artskyddsförordningen. Naturmark inom planområdet bör inventeras med syfte att identifiera lämpliga lokaler vid flytt av orkidéer.

Strandskydd

Området berör inget strandskyddat område.

Geotekniska och hydrogeologiska förhållanden

Under vecka 34 2021 har en geoteknisk provgropsundersökning, av 15 provgropar utförts på valda platser inom planområdet med syfte att identifiera geotekniska förutsättningar som kan vara osäkerheter för fortsatt planering och projektering av projektet.

- Verifierat jordlager samt förekomst av block, grundvattennivåer samt grundvattentillströmning i schakt.
- Bedömt stabilitet hos schaktslänter samt risker för schaktbottenuppluckring till följd av grundvattenförhållanden.

Det undersökta området ligger på en kulle som sluttar norrut med varierande marknivåer mellan ca +300 och +328 (höjder uppmätta i geotekniska undersökningspunkter). Provgropar utfördes ner till mellan 2,5 m och 4 m djup.

Den geotekniska undersökning som utförts visar att förekommande jordart i område som planeras exploateras är uteslutande morän, med en sammansättning som varierar mellan siltig sandmorän och grusig sandig siltmorän. Moränen är medelfast till fast lagrad den översta metern. Därefter är den mycket fast lagrad. Moränen bedöms vara mycket stenigt och mycket blockig. Enstaka block på upp emot 5 m³ har påträffats. Ingen bergyta har påträffats vid undersökningarna.

Enligt SGU:s jorrdjupskarta kan bergnivån förväntas ligga mellan ca 5 och 10 m under befintlig markyta.

Grundvattenytan påträffas sannolikt på 1–2 m djup under markytan inom hela området. För att säkerhetsställa rådande grundvattenyta bör grundvattenrör installeras. Grundvattennivån varierar med årscykel och är normalt som högst sent på våren och hösten under perioderna med snösmältning och kraftig nederbörd. Under torrare perioder av året, sommar och vinter, kommer grundvattennivån att ligga lägre.

Inom området råder generellt god byggbarhet med hänsyn till grundläggning.

Stabiliteten inom området bedöms vara gynnsam då området består av fastmark. Området har sluttande terräng och slänter bör utformas med lutning 1:1,5 eller flackare.

Kulturmiljö

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns registrerade inom planområdet. Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet till länsstyrelsen. Lag (2013:548).

Bebyggelse

Befintlig bebyggelse

Inom planområdet finns idag ingen bebyggelse.

Ny bebyggelse

Planförslaget innebär en ny exploatering av serverhallar (J₁) och växthus (L₁), med 342 841 m² kvartersmark. Största byggnadsarea är 50 % av fastighetsarean inom användningsområdet (e₁), vilket innebär att byggnader får uppföras till 171 420 m² byggnadsarea. Högsta totalhöjd för byggnader regleras till 20 meter inom planområdet.

Arbetsplatser, övrig bebyggelse

Inga arbetsplatser finns idag inom planområdet, med föreslagen användning ges möjlighet till en verksamhet som medför att arbetsplatser tillskapas.

Service

Ingen kommunal eller kommersiell service finns i eller i direkt närhet av planområdet.

Gator och Trafik

Gatunät

Planområdet är beläget söder om väg 818. Cirka 2 km väster om planområdet ansluter väg 818 till E45:an. Österut fortsätter väg 818 mot Nattavara, ca 60 km bort. På delen närmast planområdet är väg 818 utformad som en tvåfältsväg med bredden 6,0 meter och den skyltade hastigheten 90 km/h (Trafikverket, 2021)

Från Jokkmokk nås planområdet via Trafikverkets vägar E45:an och väg 818. Väg 818 i området närmast planområdet utformad som en tvåfältsväg med bredden 6,0 meter och den skyltade hastigheten 90 km/h (Trafikverket A, 2021).

E45:an ingår i det nationella stamvägnätet samt i TEN-vägnätet (TransEuropean Network - ett europeiskt infrastrukturnät). På den aktuella sträckan norr om Jokkmokk är vägen utformad som en cirka 6–9 meter bred tvåfältsväg. Den skyltade hastigheten är 100 km/h med undantag för en kortare sträcka förbi Akkats kraftverk där hastigheten är 50 km/h.

E45:an är utpekad som ett så kallat funktionellt prioriterat vägnät (FPV) för såväl godstransporter, dagliga personresor, långväga personresor som kollektivtrafik. Det innebär att vägsträckan är rekommenderad väg för alla dessa typer av transporter. Trafikverkets klassning ska bland annat fungera som ett sätt att säkra tillgängligheten på vägnät med dessa funktioner.

På väg 818 år 2021 förväntas trafiken uppgå till cirka 100 fordon/dygn, varav 15 % tung trafik. På E45 år 2021 beräknas trafiken uppgå till cirka 1 430 fordon/dygn, varav 18 % tung trafik (Trafikverket, 2021).

Inriktningen för det aktuella planområdet är industriverksamhet i form av serverhallar. Den planerade verksamheten inom planområdet bedöms innebära cirka 50 fordonsrörelser per dygn varav 5 % motsvarar tung trafik. Ökningen sker från mycket låga nivåer och trafikmängden kommer även fortsättningsvis vara begränsad.

Den planerade verksamheten bedöms skapa cirka 20–30 nya arbetstillfällen. Av hänsyn till planområdets lokalisering bedöms förutsättningarna att välja andra färdmedel än bil som små.

Av hänsyn till anslutningens betydande trafik i förhållande till trafiken på Väg 818 bör korsningen utformas i enlighet med VGU. Trafiken på primärvägen är dock begränsad och förekomsten av GC-trafik bedöms vara mycket liten vilket gör att det bedöms vara lämpligt att utforma korsningen som en trevägskorsning utan vänstersvingfält och refug. Anslutningen till väg 818 bör förses med stopplikt.

Vidare behöver korsningen utformas och placeras så att sikten blir god.

Ett förslag till anslutning från kvartersmark för industriverksamhet, i form av serverhallar samt växthus till väg 818 finns reglerat i plankartan (GATA). Förslaget har utgått från trafikutredningen och gatan är 20 meter bred för att klara svängradie från tunga fordon. Ett anslutningsärende är inskickat och godkänt av Trafikverket att få ansluta planområdet till väg 818 enligt plankartan placering.

Den befintliga korsningen E45 / väg 818 är utformad som en korsning typ A där trafiken från väg 818 har stopplikt. Utifrån den relativt begränsade trafiken på de båda vägarna bedöms den befintliga korsningsutformningen vara tillräcklig kapacitetsmässigt även med trafiken år 2040. Den planerade verksamheten inom planområdet bedöms innebära cirka 50 fordonsrörelser per dygn varav 5 % motsvarar tung trafik. Ökningen sker från mycket låga nivåer och trafikmängden kommer även fortsättningsvis vara begränsad. Då ökningen främst utgörs av biltrafik blir sannolikheten låg att köande

fordonstrafik på väg 818 ska påverka framkomligheten på E45. Totalt bedöms utbyggnaden av planområdet gör att trafiken på E45:an ökar med cirka 5 %. Även efter ökningen kommer E45:an vara en relativt lågtrafikerad väg.

I nuläget när både tågtrafiken på Inlandsbanan och fordonstrafiken på väg 818 är begränsad är sannolikheten att köande fordonstrafik på väg 818 ska påverka framkomligheten på E45 mycket liten. Så länge tågtrafiken på den aktuella delen av Inlandsbanan är lika begränsad som i nuläget är dock risken för att detta i betydande omfattning ska påverka framkomligheten och trafiksäkerheten på E45 liten. Vid en utökning av tågtrafiken enligt Inlandsbanan AB:s målbild för framtida trafik på inlandsbanan ökar risken för köbildning ut mot E45 men sannolikheten bedöms som mycket liten.

Sammantaget bedöms vägsträckan mellan planområdet och anslutningen till E45:an ha en godtagbar standard i förhållande till den förväntade trafikmängden.

Gång-, cykel- och mopedtrafik

Ingen separerad gång- och cykelväg finns till eller inom planområdet. Av hänsyn till planområdets relativt avskilda lokalisering, cirka 5 km från Jokkmokks tätort bedöms förutsättningar att välja gång eller cykel som färdmedel vara små.

Kollektivtrafik

Ingen kollektivtrafik trafikerar väg 818. E45:an trafikeras av busslinje 44 som kör linjen Gällivare-Jokkmokk-Boden-Luleå med fyra avgångar i vardera riktningen på vardagar. Planområdets närmaste busshållplats på E45:an finns vid Vaikijours vägskäl, cirka 3 km bort.

Järnväg

Inlandsbanan är en oelektrifierad järnväg som går parallellt med E45 och gör över väg 818 i en plankorsning. Avståndet mellan väg 818:s korsning av järnvägen i plan och väg 818:s anslutning till E45:an är cirka 70 meter. Den aktuella planpassagen är utrustad med en vägskyddsanläggning i form av en halvboomsanläggning.

På grund av låg standard på järnvägen går idag inte så mycket trafik på den aktuella sträckan av Inlandsbanan. Vad gäller persontrafik så är det i huvudsak under sommarmånaderna det går lite turisttrafik och det kan då gå ett par avgångar per dag.

För godstrafik där den aktuella sträckan ingår så har det under det senaste decenniet varit blygsam med relativt små godsvolymer. Under 2020 inledde LKAB testverksamhet med kalktåg från Orsa till Gällivare vilket ökar godsvolymererna på sträckan. Verksamheten innebär cirka ett tåg i vardera riktningen per dag. Därtill kan banan vid enstaka tillfällen användas för omledning i samband med störningar på Malmbanan och Stambanan genom övre Norrland (Trafikverket, 2020).

Så sent som i början av november 2021 användes inlandsbanan för omledning av godståg till och från Gällivare efter att ett malmtåg från LKAB spårat ur på malmbanan.

Trafikverket har studerat möjligheterna att förbättra standarden på Inlandsbanan. En upprustning av banan skulle kunna möjliggöra ett uppfyllande av Inlandsbanan AB:s målbild för framtida trafik på en upprustad banan. Enligt målbilden skulle järnvägstrafiken på den aktuella sträckan kunna utvecklas till att omfatta fem tåg i vardera riktningen per dygn. Av dessa skulle ett vara persontåg och fyra vara godståg. (Trafikverket, 2020)

Parkering, utfarter

Parkering samt lastnings och lossningsutrymme för gods ska anläggas inom den egna fastigheten. Anslutning från och till väg 818 sker via in/utfart i planområdets norra del. Infartsväg ska anläggas med hänsyn till trafiksäkerhet och kapacitet, de ska även utformas enligt VGU och tillstånd krävs av Trafikverket.

Rennäring

Planområdet ingår i samebyarna Sirges, Tuorpon, Udtja och Jåhkågaska.

Planområdet är beläget inom vinterbetsland som utgör ett gemensamt vinterbetesområde för Jokkmokksbyarna Sirges, Tuorpon, och Jåhkågaska. I praktiken är det dock endast Sirges sameby som nyttjar området.

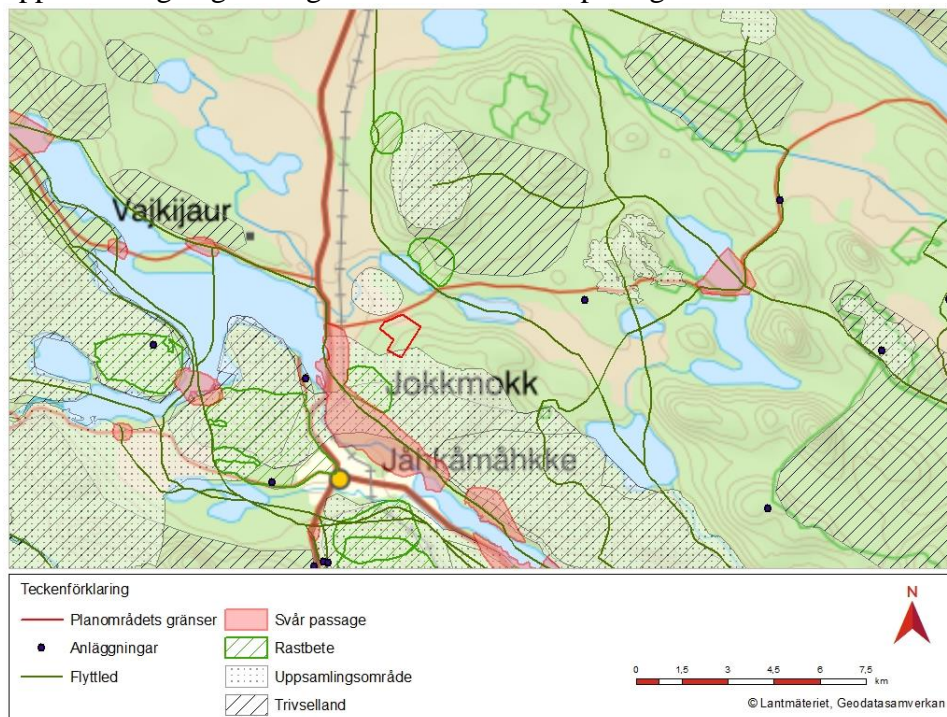
Planområdet är lokaliserat i ett område som utgör en smal passage för samebyn som i norr avgränsas av gränsen mot Slakka sameby och i sydväst av Akkats kraftstation, Inlandsbanan, väg E45 och byn Vaikijaur. Genom denna svåra passage löper en flyttled av riksintresse. Det kortaste avståndet mellan flyttleden och planområdets västra gräns är ca 2 km, vid korsningen mellan väg E45 och väg 818. Den svåra passagen är av riksintresse för rennäringen och följer älven från Mattisudden upp till vägkorsningen mellan väg E45 och väg 818.

Planområdet ligger mellan två uppsamlingsområden och områden för rastbete för Sirges sameby. Del av planområdet vilket planlagts som naturmark går in i ett av nyss nämnda uppsamlingsområden.

En del av planområdet, ca 7 ha, vilket planlagts som naturmark ingår i samebyn Sirges uppsamlingsområde, se Figur 10. Uppsamlingsområden motsvarar krav för att samla in en renhjörd. Det är även områden dit renarna beger sig vid viss väderlek och vindriktning och ofta stannar till. Även trivselområde för Sirges sameby ligger ca 750 m söder om planområdet. Trivselland motsvarar områden där renarna söker sig för vila och bete.

Till dessa betesmarker kommer renarna under våren då de flyttas från området kring Mattisudden mot Vaikijaur. I dessa uppsamlings- och trivselland uppehåller sig renarna till dess att flytten upp mot kalvningslanden fortsätter. Flytten följer den riksintresseklassade flyttleden över planområdet vidare mot Vaikijaur. Utöver den samlade flytten med en större hjord rör sig även friströvande renar genom detta område på sin väg västerut tillbaka upp mot kalvnings- och sommarlanden. I rennärlingsanalysen anges att utifrån områdets betingelser med störningar från vägar, bebyggelse och kraftledningar bedöms dock inte renarna uppehålla sig någon längre tid i denna smala passage.

Figur 10. Strategiska platser för rennärlingen.

Sirges sameby har under samrådsprocessen gällande detaljplan med flexibel industri framfört att de anser att området runt planområdet redan exploaterats hårt genom omfattande skogsavverkningar och att störningskällor så som skotertrafik och hundspanskörning i området ökat.

Det dagliga arbetet med att hålla ihop renhjorden i området har därmed försvårats, trots att området har utpekade värden som trivselland, uppsamlingsområden, flyttleder och rastbete. Samebyn anser att ett industriområde skulle bli en svår passage för de strörenar som blir kvar i området efter att majoriteten av renhjorden flyttat västerut på våren. De kvarvarande renarna riskerar då att styras mot grannsamebyn.

Det föreslagna planområdet bedöms i rennärlingsanalysen företrädesvis vara ett område som renarna flyttar igenom vår och höst på sin vandring mot kalvning- och sommarlandet respektive vinterbeteslandet. Således uppehåller sig inte renarna i området under någon längre tid, varför förslagen på skadelindrande åtgärder har fokuserat på att möjliggöra/underlätta när renarna ska passera planområdet.

Föreslagna skadeförebyggande åtgärder

Anläggningsfasen

- Inför anläggningsarbete ska berörda samebyar i god tid informeras om kommande åtgärder.
- Genom att förlägga startpunkten för anläggningsarbetet till efter 1 maj då renarna flyttat till åretruntmarkerna väster om odlingsgränsen, minimeras störningarna på rennäringen under anläggningsfasen.
- Skulle anläggningsarbete fortfarande pågå under hösten när renarna är på väg österut mot vinterbeteslandet bidrar verksamhetsutövaren till att möjliggöra flytten förbi området genom att bekosta lastbilstransport. Lastbilstransport medför förlorade betesdagar för renarna vilket behöver kompenseras med utfodring. För renskötarna innebär detta merarbete då de först behöver samla hjorden inför transport och utfodring, genomföra utfodringen och sedan lasta av renarna i ett av dem tillfälligt uppförda hägn. De tillkommande kostnader som uppkommer i samband med detta utfodringstillfälle står verksamhetsutövaren för.

Driftfasen

- För att mildra undvikelseeffekter och möjliggöra flytt till fots första våren efter anläggningsarbete ska verksamhetsutövaren erbjuda extra resurser så att det är möjligt att ha mer folk på marken vid flyttarbetet. Verksamhetsutövaren ska också om samebyn ser ett behov av spärrstängsel bekosta anläggning av detta. Skulle det finnas behov av att nyttja helikopter bekostar verksamhetsutövaren detta. Är det inte möjligt att genomföra flytten till fots första våren bekostar verksamhetsutövaren lastbilstransport, det merarbete som uppstår för renskötarna och den utfodring som krävs innan och efter transport.
- När anläggningen är driftsatt och verksamheten påbörjats ska en samrådsgrupp bildas för att möjliggöra dialog om hur arbetet framåt ska se ut. Samrådsgruppen ska bestå av verksamhetsutövaren och representanter från samebyn.

Genom att förlägga anläggningsarbetena till den tid då renarna förflyttat sig till åretruntmarkerna och vidta de skadelindrande åtgärder som möjliggör/underlättar flytten ner till vinterbetesmarkerna reduceras påverkan från planförslaget. De skadelindrande åtgärderna medverkar också till att renarna fortare kommer till bättre betesförhållanden, både vår och höst samt att renskötarna kompenseras för den direkta och indirekta betesförlusten till följd av planförslaget. Med tillämpning av de skadeförebyggande åtgärder som föreslagits ovan, bedöms planförslagets konsekvenser för rennäringens bedrivande under den relativt korta byggfasen bli små.

När anläggningen sedan tagits i drift kommer den kvarstående mänskliga aktiviteten i och kring anläggningen att ha störst påverkan på rennäringen. WSP bedömer dock att undvikelseeffekterna kommer att vara störst de

första åren efter byggfasen. Därefter är det rimligt att anta att en viss tillvänjningseffekt hos renarna begränsar planförslagets påverkan på rennäringen över tid. Konsekvenserna under driftsfasen bedöms bli små för rennäringens bedrivande.

Hälsa och Säkerhet

Hälsa, säkerhet, och risken för olyckor, översvämning och erosion är viktiga begrepp i PBL och ingår i de allmänna intressen som regleras i 2 kap. PBL. De allmänna intressena kan sägas ange de krav som staten ställer på kommunen vid beslut om användning av mark och vatten och anger ramarna för kommunens handlingsutrymme.

Buller

Någon risk för bullerproblematik föreligger ej. Detaljplanen bedöms inte innebära någon negativ påverkan av buller för bostadsbebyggelse, då planområdet ligger ca 2 km ifrån närmsta bostadsbebyggelse, men beroende på typ av verksamhet inom området kan det behöva utredas vidare i ett senare skede.

Farligt gods

E45 är en rekommenderad väg för farligt gods. Enligt Länsstyrelsen i Norrbottens riktlinjer om skyddsavstånd till transportleder för farligt gods, finns det inget angett skyddsavstånd till bebyggelseområden med användningen industri. Planområdet som ligger cirka 1.5 km från E45 påverkas inte av föreslagen transportled av farligt gods.

Översvämningar

Det finns i dagsläget ingen översvämningsskartering för området men risk för översvämning bedöms som låg då planområdet inte ligger i anslutning till något vattendrag.

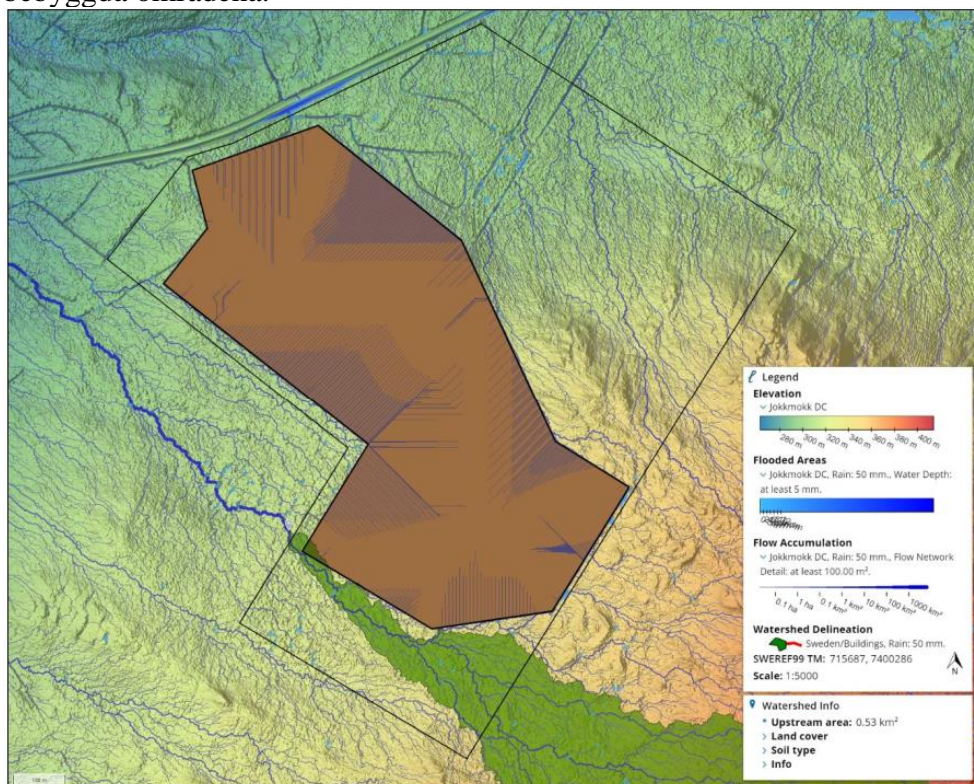
Alla regntillfällen som överskrider de dimensionerande dagvattenflödena och som inte kan omhändertas i dagvattensystemets fördröjnings- och reningsanläggningar är att betrakta som extrema regn. I praktiken ger den här typen av regn upphov till en situation där dagvattensystemet går fullt och dagvatten avrinner på markytan. Innan detaljprojektering är det viktigt att planera för hantering och avledning av dessa flöden.

En översiktlig analys av översvämningrisker inom planområdet har utförts med hjälp av skyfallsmodellen Scalgo Live som visualiserar och beräknar flödesvägar och lågpunkter. Denna modell utgår från terrängmodeller och tar inte hänsyn till avrinningsförlopp vilket gör att modellerad utbredning och djup i en lågpunkt representerar ett worst case-scenario. Analysen utgår från 50 mm nederbörd, baserat på att SMHI:s definition av skyfall är att det regnar minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut (SMHI, 2021). I skyfallsanalyserna har all planerad industrimark lagts in som byggnader i terrängmodellen, eftersom det i dagsläget inte finns någon planerad utformning inom industrimarken. Men i verkligheten kommer en

del av denna mark att utgöras av bl a parkeringar och andra markytor där skyfall kan avrinna.

I Figur 11 redovisas resultatet av skyfallsanalysen, med flödesvägar och instängda områden där vatten kan ansamlas vid skyfall. Det befintliga avrinningsstråket där dagvatten rinner genom planområdet från skogsmarken uppströms är markerat i figuren. Längs med dess sträckning finns en skyfallspassage i område Dagvatten₂, ytan reserverad för dagvattenhantering vid höga flöden, i plankartan för att förhindra att denna mark bebyggs med hus som då riskerar att översvämmas.

Figur 11 nedan, kan användas för att se vilka delar av industrimarken som kommer belastas med mest avrinning från områden uppströms vid skyfall. Enligt modelleringen kan ett skyfall medföra stående vatten på upp till 60 centimeter intill byggnader österut inom industrimarken. Notera att de föreslagna dagvattenanläggningarna inte finns med i Figur 11 nedan. Om diken anläggs enligt systemlösningen i Figur 14 kan de fungera som avskärande stråk så att skyfall från området uppströms inte kommer in i de bebyggda områdena.

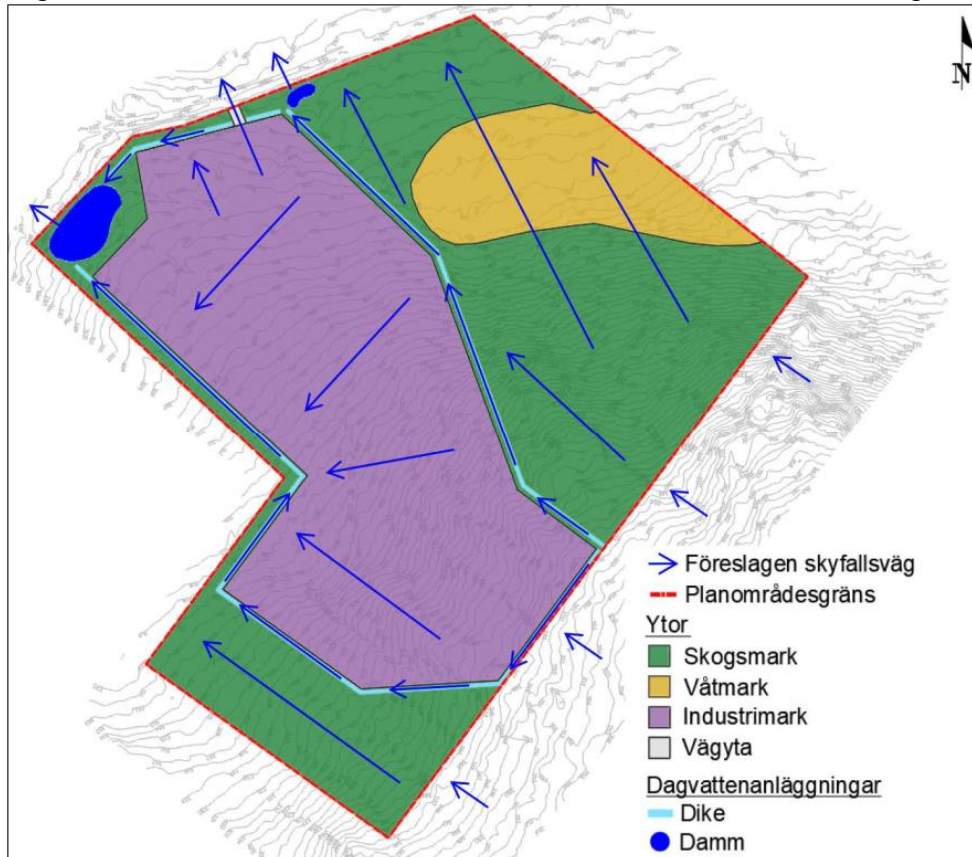

Figur 11. Flödesvägar (blå linjer) och områden med risk för översvämning (markerade med färgskala i blått), med planerat industriområde inlagt. Grönt område är ett befintligt avrinningsstråk som passerar igenom planområdet. Utifrån analys i Scalgo Live, vid ett regn på 50 mm. Planområdet är markerat med svart linje.

I Figur 12 visas ett förslag på hur säkra skyfallsvägar kan skapas inom planområdet med hjälp av höjdsättning. Skyfallsvägarna inom naturmarken och våtmarken utgår från befintlig höjdsättning (se höjdkurvorna i figuren). Inom industrimarken behöver även höjdsättningen utföras så att skyfall

avrinner i låglinjer på ett säkert sätt och så att inga lågpunkter skapas intill byggnader eller viktig infrastruktur. Detta behöver planeras i ett senare skede i samband med utformningen inom industimarken. Entréer behöver då höjsättas så att färdig golvnivå ligger högre än marknivån utanför där vatten kan tillåtas flöda vid extrema regn.

Figur 12. Föreslagna skyfallsvägar inom planområdet. Efter samråd har kvartersmarken minskat men föreslagna dagvattenhantering kvarstår.

Exploateringen inom planområdet får inte förvärra skyfallssituationen nedströms. Då det är ett långt avstånd till närmsta bebyggelse nedströms i dagsläget, så bör skyfallsflöden infiltreras i naturmark innan det når bebyggelse.

Radonförekomst

Resultatet av flygmätningar presenterade vid SGU i december 2009 visar att uranhaltarna inom den sydöstra kommundelen är mycket måttliga. Detta pekar på att stora delar av den östra delen av kommunen, där planområdet är beläget, utgör normalriskområde.

Risk för skred

Ingen karterad risk för skred och ras föreligger inom planområdet. Kommunen bedömer att marken är lämplig för bebyggelse.

Förorenad mark

Inga kända föroreningar finns inom planområdet.

Elsäkerhet/Strålning

Ingen strålning förekommer i området som ska utgöra risk för ohälsa.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Inga befintliga VA- eller dagvattenledningar eller andra ledningar finns inom planområdet. En enskild VA-lösning planeras att anläggas. Vilken teknisk lösning som är lämplig kommer att behöva utredas.

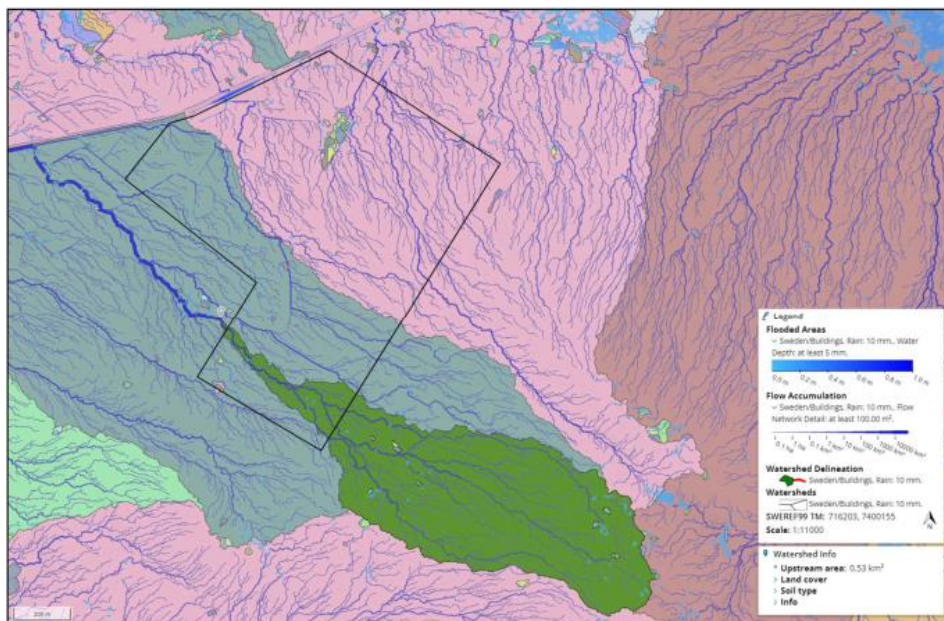
Byggherren/entreprenören är ansvarig för att se till att brand vatten finns inom området.

Dagvatten

Inget kommunalt dagvattensystem finns i eller i anslutning till planområdet. En dagvattenutredning har tagits fram av WSP i samband med planarbetet.

Planområdet tillhör avrinningsområdet Mynnar i Vakijaur (SE740158-167889). Planområdet kan delas upp i två huvudsakliga avrinningsområden (grönt och rosa i figur nedan) och dagvatten avrinner inom dessa genom planområdet från sydost. Det största avrinningsstråket som passerar genom planområdet är markerat med mörkgrönt i figuren. Till detta kan vatten avrinna från ett avrinningsområde på cirka 0,5 km². Vid utformningen av planområdet bör detta avrinningsstråk, och andra befintliga avrinningsstråk, tas i beaktande.

Efter planområdet fortsätter avrinningen från båda avrinningsområdena vidare västerut mot sjön Vaikijaure.

Figur 13. Bild ovan från dagvattenutredningen visar de två avrinningsområdena och avrinningsstråket, den svarta markeringen är planområdet.

När planområdet är fullt utbyggt beräknas den planerade verksamheten omfatta totalt ca 44 ha industrimark i planområdets västra del, som innefattar framförallt byggnader samt tillhörande parkeringar och ytor för lastning och lossning av gods. En ny infartsväg planeras att anläggas mot väg 818. På resterande delar av fastigheten planeras befintlig skogsmark att bevaras. I naturmarkens nordöstra del finns en våtmark, vilken på grund av geotekniska förhållanden inte bör exploateras. På resterande delar av fastigheten planeras befintlig skogsmark att bevaras. I naturmarkens nordöstra del finns en våtmark, vilken på grund av geotekniska förhållanden inte bör exploateras.

Det finns föreslagna placeringar för två dagvattendammar (markerade med Dagvatten₁, i plankartan), i områdets lägst belägna delar norrut. Söder om industrimarken finns ett område markerat med Dagvatten₂, ytan reserverad för dagvattenhantering vid höga flöden, i plankartan som har skapats utefter en befintlig skyfallsväg, för att vattnet från skogsområdet uppströms ska kunna avrinna där även efter exploatering.

Utifrån rådande förutsättningar har ett förslag på utformning av dagvattenhantering tagits fram, med syfte att fördröja och rena totalt 17 820 m³, se ytterligare i dagvattenutredningen. Systemlösningen utgår ifrån att fastigheten exploateras enligt föreslagen plankarta. Föreslagen systemlösning redovisas i figuren nedan. Denna syftar till att visa ett exempel på dagvattenlösningar som säkerställer att tillräckliga fördröjningsvolymerna uppnås. I ett senare skede, när planområdets utformning och höjdsättning planeras mer detaljerat, bör föreslagen dagvattenhantering utredas vidare.

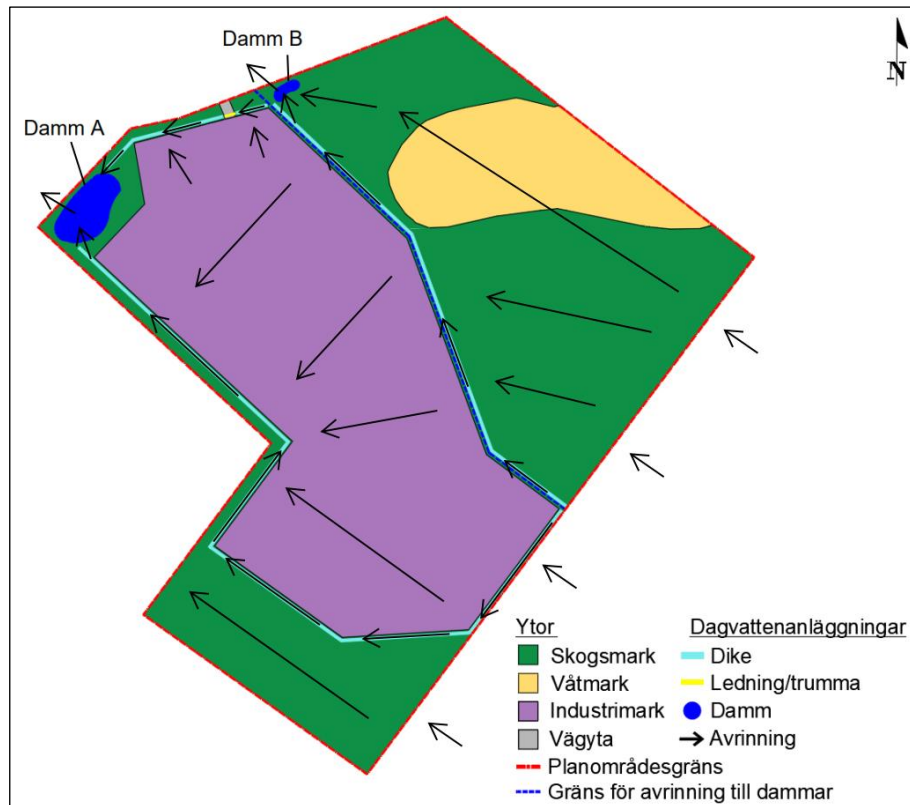
Systemlösningen utgörs av dagvattendiken som leds till två dagvattendammar. Den streckade linjen i figuren nedan skiljer delen av planområdet som föreslås avrinna till damm A (den västra) respektive damm B (den östra). Detta utgår från befintliga höjder och dammarna är placerade i lågpunkter dit vatten avrinner naturligt, dess placeringar stämmer med föreslagna placeringar i plankartan. Eftersom det ännu inte finns någon föreslagen höjdsättning inom industrimarken redovisas ett förslag för marklutningar, där industrimarken generellt lutar mot nordväst. Om möjligt föreslås att all avrinning från hårdgjorda ytor sker till damm A.

Någon form av dagvattendiken föreslås för att omhänderta vatten från industrimarken och leda det vidare till damm A. Dessa är markerade med ljusblå linjer (med pilar för avrinningsriktning) i figuren nedan och kan exempelvis vara makadamdiken eller svackdiken. På de ställen där dikesstråket behöver passera vägar kan vattnet ledas i en trumma eller ledning under vägen för att sedan fortsätta i ett dike på andra sidan. Beroende på utformning och höjdsättning inom industrimarken kommer troligen ytterligare dagvattenanläggningar behövas inom dessa, t ex för att leda dagvattnet till föreslagna diken eller för att uppnå ytterligare rening.

Detta behöver utredas vidare i ett senare skede, men utifrån de förutsättningar som finns i dagsläget bedöms föreslagen systemlösning ge tillräcklig fördröjningsvolym och rening.

Efter fördröjning i dagvattendammarna föreslås dagvattnet ledas vidare till vägdiket intill väg 818 och därefter avrinna i diket västerut mot sjön Vaikijaure.

Figur 14. Figur ovan från dagvattenutredning som visar föreslagen systemlösning för dagvattenhantering inom planområdet. Den blå streckade linjen skiljer delen som avrinner mot damm A respektive damm B. Efter samråd har kvartersmarken minskat men föreslagen dagvattenhantering kvarstår.

För att säkerställa dagvattenhanteringen inom planområdet har ytor inom naturmarken, de två dammarna reserverade för dagvattenhantering (Dagvatten₁) samt en avrinningsyta reserverad för dagvattenhantering vid höga flöden (Dagvatten₂).

El, tele och IT-struktur

För aktuellt planområde finns goda möjligheter för elförsörjning för energiintensiv verksamhet i och med närheten till kraftledningsgatan. I direkt närhet till planområdet finns möjlig anslutningspunkt för el. Befintliga ledningar för Vattenfall och Skanova passerar norr om planområdet längs väg 818.

Kraftledningsgatan kommer i och med att en anslutningsväg byggs behöva förstärkas med ytterligare två stolpar då avståndet vid vägspann ej får

överstiga 50 meter och i nuläget är det 84 meter. Kravet på frihöjd för kraftledning från Vattenfall vid annan väg än allmän väg är 6 meter (ELSÄK-FS 2022:1, Elsäkerhetsverket). Frihöjden på befintliga ledningar är idag 9.6 meter, därmed krävs där inga åtgärder. Frihöjden på 6 meter säkerställs i detaljplanen (Frihöjd₁).

I samråd med Vattenfall föreslås en kraftledning att anslutas från väg 818 till ett e-område (E) för tekniska anläggningar i planområdets nordvästra del.

Avfall

Avfallshantering i anslutning till området sköts av Jokkmokks kommun.

Landskapsbild

Landskapet vid planområdet utgörs av skogsmark längs väg 818. Förbipasserande längs vägsträckan vid planområdet medges relativt god sikt över landskapet. Träden utgörs till stor del av tall med inslag av gran och björk.

Utformningen av planområdet kommer att innebära en förändring av landskapsbilden. Infart planeras att anläggas från väg 818 in mot planområdet. Kraftledning planeras även att via naturmark anslutas mot kvartersmarken. För att undvika en omfattande förändring på landskapsbilden är marken närmast vägen planlagd som (NATUR₁) för att begränsa byggnadernas synlighet från vägen.

KONSEKVENSER

Riksintressen

Ett genomförande av planen bedöms medföra en liten negativ konsekvens i ett kort och långt perspektiv för riksintresse för rennäring samt för riksintresse för kommunikation och bedöms därmed inte medföra påtaglig skada på riksintresse rennäring och kommunikation.

För riksintressen för totalförsvaret bedöms den föreslagna tillåtna höjden för byggnader inom planområdet inte medföra någon konsekvens på aspekten i ett kort och långt perspektiv.

Geohydrologi och dagvatten

Föreslagen hantering av dagvatten bedöms, förutsatt att föreslagna skadeförebyggande åtgärder vidtas för fördröjning och rening av dagvatten, inte försämra möjligheterna att uppnå MKN. För aspekten geohydrologi och dagvatten bedöms, förutsatt att föreslagna skadeförebyggande åtgärder vidtas, ett genomförande av planen medföra en liten negativ konsekvens i ett kort och långt perspektiv jämfört med nollalternativet.

Naturmiljö

För naturvärden bedöms ett genomförande av planen medföra en liten negativ konsekvens i ett kort och långt perspektiv.

För naturvärden bedöms ett genomförande av planen medföra en liten negativ konsekvens i ett kort och långt perspektiv jämfört med nollalternativet.

För grodor bedöms planens genomförande förutsatt att föreslagna skadeförebyggande åtgärder vidtas medföra en liten negativ konsekvens i ett kort perspektiv då anslutningsväg behöver anläggas. I ett långt perspektiv bedöms ingen konsekvens uppstå för grodor.

För fåglar i området försvinner vissa häckningsplatser, dock finns likvärdiga biotoper i området, vilket bedöms kunna tillhandahålla lämpliga häckningsplatser för fåglar. Förutsatt att föreslagna skadeförebyggande åtgärder vidtas bedöms planen medföra en liten negativ konsekvens på kort och lång sikt.

Ett genomförande av planen medför att förekomster av orkidéerna spindelblomster och korallrot samt revlumner försvinner. Förutsatt att föreslagna skadeförebyggande åtgärder vidtas bedöms planens genomförande medföra en måttlig negativ konsekvens på kort sikt och liten negativ konsekvens på lång sikt.

Sammantaget bedöms planens genomförande, förutsatt att skadeförebyggande åtgärder vidtas medföra en liten negativ konsekvens för aspekten naturmiljö på kort och lång sikt jämfört med nollalternativet.

Landskapsbild

Utformningen av planområdet kommer att innebära en förändring av landskapsbild. Ett genomförande av planen bedöms för aspekten landskapsbild sammantaget medföra en liten negativ konsekvens på kort och lång sikt.

GENOMFÖRANDE

Genomförandedelen redovisar de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärderna som behövs för att detaljplanen ska kunna bli verklighet. Genomförandebeskrivningen har ingen egen rättsverkan utan visar endast ett förslag på hur detaljplanen kan genomföras.

ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

Tidplan

Planen handläggs med utökat förfarande och en preliminär tidplan är:
Samråd februari/mars 2022
Granskning sommaren 2023
Antagande hösten 2023

Genomförandetid

Planens genomförandetid är satt till 15 år från det att planen vinner laga kraft. Planen fortsätter att gälla efter genomförandetidens utgång.

Ansvarsfördelning, huvudmannaskap

För allmän platsmark (NATUR₁), och (GATA) gäller enskilt huvudmannaskap, vilket motiveras med att kommunen varken äger eller driftar några gator eller annan platsmark i anslutning eller närhet till planområdet. Detta innebär att fastighetsägaren är huvudman och avgör hur den allmänna platsen ordnas, upplåts och underhålls. Om fastigheten avstyckas ska en samfällighetsförening bildas förslagsvis med fastighetsägarna inom planområdet. Då blir i stället samfällighetsföreningen huvudman och avgör hur den allmänna platsen ordnas, upplåts och underhålls.

Fastighetsägaren ansvarar också för tillståndsansökan för bortledning av dagvatten och kan med fördel göras inom ramen för tillståndsansökan för exploateringsområdets avsedda verksamhet.

Fastighetsägaren ansvarar för ansökan om fastighetsbildning vid avstyckning samt bildande av samfällighetsförening för naturmark.

TEKNISKA ÅTGÄRDER

Tekniska utredningar

Geoteknisk undersökning, dagvattenutredning, trafikutredning samt naturvärdesinventering har inför framtagandet av detaljplanen upprättats och utgör underlag för detaljplanen. Delar av utredningarna har inarbetats i planbeskrivningen och biläggs i sin helhet till planhandlingen.

Vatten och avlopp utreds i samband med bygglovsskedet.

EKONOMISKA ÅTGÄRDER

Planekonomi

Framtagandet av detaljplanen med tillhörande utredningar bekostas av fastighetsägaren till Älvsborg 1:47.

Genomförandet av anslutningar från väg 818 samt gator och annan infrastruktur för att försörja den nya verksamheten inom Älvsborg 1:47 bekostas av fastighetsägaren.

FASTIGHETSÄTTSLIGA ÅTGÄRDER

Fastighetsbildning, gemensamhetsanläggning m.m.

Planområdet omfattar fastigheten Älvsborg 1:47. Om fastigheten säljs och avstyckas behöver fastighetsägaren ansöka om fastighetsbildning. Ansvaret för avvattningen av fastighetsmarken vilar på fastighetsägaren. Om

fastigheten av så att flera fastigheter bildas måste en samfällighet bildas, en s.k. gemensamhetsanläggning för den allmänna platsmarken och ansvaret för den gemensamma dagvattenanläggningen.

Konsekvenser för respektive fastighet

För fastigheten Älvsborg 1:47 innebär detaljplanen en förändring av mark med ändamål för skogsbruk att bli mark avsedd för industri.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Tjänstemän

I samband med planarbetet har kommunens tjänstemän Sofia Silfverbrand planarkitekt och Erik Fagerström chef för Samhälls- och infrastrukturfunktionen medverkat.

Konsulter

Uppdragsledare och planförfattare är Anna Åhs uppdragsansvarig och planarkitekt, WSP Sverige AB. Plankartan är framtagen av Aino Virta och Elin Gustavsson.

Miljökonsekvensbeskrivning, geoteknisk utredning, dagvattenutredning och trafikutredning är framtagen av WSP Sverige AB. Naturvärdesinventering är framtagen av Nordlund Konsult.

Upprättad 2023-08-14

Antagen av Samhällsbyggarnämnden 2023-08-31

Laga kraft 2024-02-23

Erik Fagerström
chef samhälls- och
infrastrukturfunktionen
Jokkmokks kommun

Anna Åhs
Uppdragsansvarig
Samhällsbyggnad
WSP Sverige AB